

Мірошник Микита Миколайович,
науковий співробітник наукового відділу
супроводження виховання доброчесності
та впровадження передового досвіду
у сфері запобігання корупції Наукового
центру проблем виховання доброчесності
та запобігання корупції у секторі безпеки
та оборони Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

ЗАЛЕЖНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ЗАХОДІВ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Боротьба з корупцією триває на усіх етапах військового керівництва, по де куди успішно по де куди ні. Основною проблематикою не втішних результатів боротьби з корупцією є погане виконання організаційно – управлінських заходів запобігання та протидії корупції в Збройних Силах України керівниками усіх ступенів військового керівництва в країні. Під проблемою організаційно – управлінських заходів слід розуміти: можливість посадовими особами приймати рішення на свій розсуд; зловживати своїми службовим становищем; незнання чинного антикорупційного законодавства; не виконання рекомендацій від підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції та Національного агентства з питань запобігання корупції; приймання хибних кадрових рішень (знайомих, друзів, родичів, які не мають відповідного стажу, розумових здібностей, тощо); належного контролю дотримання вимог антикорупційного законодавства та доброчесної поведінки за підлеглим особовим складом.

Думка зазначена вище витікає в судження, що під час розробки плану, як наприклад поліпшити ситуації в сфері запобігання та виявлення корупції, а саме впровадження системи організаційно – управлінських заходів, відповідальні виконавці, як на все державному рівні та і під час застосування Збройних Сил України, не беруть до уваги практичні аспекти різновидів роботи та в тих частинах де є велика ймовірність корупційних ризиків (загальні):

- 1) нормативно-правові (відсутність, суперечність або нечітка регламентація у законодавстві положень щодо виконання органом влади функцій та завдань);
- 2) організаційні (не визначення або нечітке визначення процедур органом влади функцій та завдання);
- 3) кадрові;
- 4) фінансово-господарські;
- 5) адміністративні;
- 6) контрольно-наглядові.

Та «спеціальні» (найбільш розповсюджені) корупційні ризики в Збройних Силах України:

- 1) система внутрішнього контролю;
- 2) управління персоналом;

- 3) проведення публічних та оборонних закупівель;
- 4) військова освіта, наукова і науково-технічна діяльність у воєнній сфері;
- 5) будівництво об'єктів житлового фонду, загальновійськового та спеціального призначення;
- 6) технічне та тилове забезпечення, розпорядження паливно-мастильними матеріалами;
- 7) медичне забезпечення, система охорони здоров'я військовослужбовців;
- 8) розпорядження землями оборони та нерухомим військовим і державним майном;
- 9) управління майном та активами, закріпленими за державними підприємствами;
- 10) контроль продукції оборонного призначення.

В системі Збройних Сил України запроваджена система організаційно – управлінських заходів, яка відображена в наказі Міністерства оборони України від 27.04.2018 № 190 «Про затвердження Антикорупційної програми Міністерства оборони України на 2018–2020 роки» [2], на сьогоднішній день вже затверджена нова Антикорупційна програма на 2021–2024 рік наказом Міністерства оборони України від 31.08.2021 № 264 «Про затвердження Антикорупційної програми Міністерства оборони України на 2021–2024 роки» [1]. Цей нормативно – правовий акт на самперед є «методичкою» для успішної роботи в сфері запобігання та виявлення корупції під час застосування Збройних Сил України. Завдання Антикорупційної програми Міністерства оборони України сконцентровані на реалізації заходів щодо:

- 1) удосконалення системи запобіжних заходів;
- 2) профілактичної роботи;
- 3) удосконалення кадрового менеджменту;
- 4) послаблення впливу корупції в зоні проведення Операції об'єднаних сил;
- 5) зменшення незаконних фінансових витрат у сфері закупівель, реалізації бюджетних програм;
- 6) забезпечення незворотності покарання, переконання особового складу в нетерпимості до корупції; формування максимальної підтримки з боку суспільства, забезпечення відкритості та прозорості, участі громадянськості в заходах щодо запобігання корупції.

Проаналізувавши Антикорупційну програму Міністерства оборони України 2021–2024 роки [1], можливо зробити висновок, що організаційно – управлінські заходи позитивно по впливають на життєдіяльність ЗСУ. Так до Антикорупційну програму Міністерства оборони України 2021–2024 роки додали такі організаційно-управлінські заходи, які не були відображені в Антикорупційній програмі Міністерства оборони України 2018–2020 роки [2]:

- медичне забезпечення, система охорони здоров'я військовослужбовців;

- розпорядження землями оборони та нерухомим військовим і державним майном;
- управління майном та активами, закріпленими за державними підприємствами;
- контроль продукції оборонного призначення.

Відповідно, діяльність щодо організаційно – управлінських заходів в Збройних Силах України розвивається та рухається в правильному напрямку, з кожним роком встановлюється та вивчаються нові корупційні ризики в різних сферах Збройних Силах України, та впроваджуються заходи щодо мінімізації ризиків.

Список використаних джерел

1. Антикоруційна програма на 2021 – 2024 рік затверджена наказом Міністерства оборони України від 31.08.2021 № 264 «Про затвердження Антикоруційної програми Міністерства оборони України на 2021–2024 роки». Режим доступу: https://www.mil.gov.ua/content/corruption/akp_2021.

2. Антикоруційна програма на 2018 – 2021 рік затверджена наказом Міністерства оборони України від 27.04.2018 № 190 «Про затвердження Антикоруційної програми Міністерства оборони України на 2018 – 2020 роки» Режим доступу: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/190_nm_2018.pdf.

Мозоль Вікторія Василівна,

старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції ННІ № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ЗАХОДИ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ В ОРГАНАХ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Виникнення конфлікту інтересів є одним із суттєвих корупційних ризиків, який визначається як суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень [Ст.1; 1].

Одним із способів управління, профілактики та мінімізації корупційних ризиків є запобігання та врегулювання конфлікту інтересів – ситуації, при якій особиста зацікавленість (пряма або непряма) працівника органу системи МВС впливає або може вплинути на об'єктивне виконання ним посадових обов'язків і при якій виникає або може виникнути протиріччя між особистою зацікавленістю працівника і законними інтересами громадян, організацій, суспільства, що в підсумку може призвести до заподіяння шкоди інтересам держави.